

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **J. S.**, bývajúcej v B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Ulianko & partners, s.r.o., so sídlom Zvolen, Nám. SNP č. 27, IČO: 36 856 517, proti žalovanému **J. B.**, bývajúcemu vo Z., zastúpenému JUDr. Františkom Sobekom, so sídlom Hertník č. 10, 086 42 Hertník, **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6 C 64/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. septembra 2014 sp. zn. 15 Co 749/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen uznesením zo 17. júla 2014 č. k. 6 C 64/2010-230 na základe späťvzatia návrhu žalobkyňou zastavil konanie, vyslovil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nie je dôvodný a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť trovy konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 10. septembra 2014 sp. zn. 15 Co 749/2014 na odvolanie žalovaného, potvrdil uznesenie okresného súdu a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Uviedol, že žaloba v danej veci je dôsledkom mnohých sporov z minulosti k sporným bytom nachádzajúcim sa v danom bytovom dome, v ktorých návrhy boli právoplatne zamietnuté. Žalobkyňa je vlastníkom sporného bytu a aj keď žalovaný spochybňoval toto vlastníctvo (a k tomu patriace práva vlastníka vo vzťahu k daniu výpovede) podanou žalobou na súde, konanie bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby žalovaným. Odvolací súd nepovažoval dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby uvádzané žalovaným za vážne, pretože pokiaľ sa žalobkyňa domáhala vypratania bytu

žalovaným a naďalej nemieni toto právo voči žalovanému uplatňovať, nemožno ju nútiť vo vedení tohto sporu, nakoľko aj pokiaľ by súd v tomto konaní ďalej pokračoval a ak by aj návrh zamietol z určitých dôvodov, vyjadrené pochybnosti a námietky žalovaného (najmä jeho zásadné stanovisko, že výpoveď z nájmu považuje za neplatnú a že je naďalej nájomník sporného bytu a nájomný vzťah ďalej trvá), pokiaľ by boli riešené prejudiciálnou otázkou, by na jeho postavení nič nezmenili, pretože o tomto spochybnenom práve by nebolo rozhodnuté výrokom rozsudku, ktorý je záväzný. Odvolacie námietky žalovaného nepovažoval za dôvodné, a preto uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „O.s.p.“).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ a § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje z hľadiska právnej istoty za neobhájiteľné, neudržateľné a nepreskúmateľné, pretože nie je z neho zrejmé, na základe akých dôvodov dospel súd k jednotlivým záverom, poukázal na § 167 ods. 2 a § 157 ods. 2 O.s.p., právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesúhlasil so späťvzatím návrhu a zastavením konania z vážnych dôvodov, pretože podľa neho je výpoveď z nájmu bytu neplatná, je naďalej nájomník bytu č. 2 a nájomný vzťah trvá, skutočnosť, že súd konanie zastaví neznamená, že žalobkyňa v budúcnosti nepodá nový návrh na vypratanie bytu s tvrdením, že nie je nájomníkom bytu.

V doplnení dovolania dovolateľ predložil list žalobkyne zo dňa 19.11.2014 označený ako „žiadosť o vypratanie bytu“, z čoho dovolateľ odvodil, že jeho nesúhlas so späťvzatím žaloby bol viac ako dôvodný a pripustenie späťvzatia v danom konaní znásobuje neistotu účastníkov, najmä žalovaného o tom, či je alebo nie je nájomníkom a či je alebo nie je dôvod na vypratanie z predmetného bytu.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu žalovaného nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p. v znení pred 1. januárom 2015) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania

(§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci odvolací súd rozhodol uznesením tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu o zastavení konania potvrdil.

Podľa ustanovenia § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm.c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. platí, že dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ods. 3 ustanovenia ods. 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (účinnosť do 31.12.2014).

V danej veci uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky uznesenia uvedeného v § 239 ods. 1, 2 O.s.p., a preto je dovolanie proti tomuto potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu neprípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou

z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

So zreteľom na dovolateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu bola súdom odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) dôvodiac nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia s akcentom na § 157 ods. 2 O.s.p. a presvedčivosť rozhodnutia, tiež poukazujúc na právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O.s.p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktoré pravidlo však opačne platiť nemusí (aj podľa názoru

Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej aj „ÚS“), teda, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu (až) vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní, a v nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p., pripisuje Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [tzv. „iné (v § 237 O.s.p. taxatívne nevymenované vady“)] považuje ale – na rozdiel od procesných väd vymenovaných priamo v § 237 O.s.p. – len za relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), pričom však vady tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladajú.

Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty závažnosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv (resp. ústavných princípov). Ide jednak o právo na spravodlivý súdny proces (tiež v nadväznosti na požiadavku odôvodnenia rozhodnutia súdu v súlade s § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch týchto ustanovení. Daná procesná situácia musí byť totiž vyriešená z pohľadu oboch dotknutých ústavných článkov tak, aby boli zachované označené ústavné práva (porovnaj I. ÚS 252/05 a aktuálne tiež IV. ÚS 481/2011).

V prejednávanej veci najvyšší súd nemohol brať na zreteľ len dovolateľom zdôrazňované právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ale musel dbať o to, aby zachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený právoplatnými uzneseniami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania nemohol nedať prednosť ústavnému princípu právnej istoty, lebo dovolateľom namietaný nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevykazoval znaky odňatia jeho možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

K vyššie uvedenému záveru Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel po preskúmaní veci, keď mal za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je nepreskúmateľné, naopak spĺňa zákonné požiadavky v zmysle § 157 ods. 2 vo väzbe na § 167 ods. 2 O.s.p., odôvodnenie tohto rozhodnutia jasne, zrozumiteľne a presvedčivo dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom rozhodovania (späťvzatie návrhu a zastavenie konania) a zároveň aj predmetom súdnej ochrany vrátane reakcie a uvedenia relevantných argumentov na odvolacie dôvody žalovaného. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Tiež skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Po preskúmaní obsahu spisu najvyšší súd napokon nezistil ani existenciu žiadnej vady konania uvedenej v zákonom ustanovení § 237 O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je

v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, neboli zistené (ani tvrdené) vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júla 2015

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová